

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2015-04-16

Näringsdepartementet

Statssekreteraren Lindström

Avdelningen för innovation och statliga

bolag

Enheten för bolagsanalys och ägarstyrning

Maurice Forslund

Telefon 08-405 49 21

Mobil 072-516 73 60

E-post

maurice.forslund@regeringskansliet.se

Gemensam beredning med SB/SAM, UD/EU,

Fi/BA, M/E, M/KL och M/MM är avslutad

Tal vid årsstämma i Vattenfall AB 2015

Tack, herr ordförande!

Sverige har stora utmaningar framöver för att möta klimathotet och anpassa energisystemet till nya förutsättningar. En trygg, säker och konkurrenskraftig energiförsörjning är en av förutsättningarna för en fortsatt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling. Den svenska energipolitiken ska skapa villkor för en kostnads-effektiv energianvändning och en omställning till ett hållbart energisystem med låga växthusgasutsläpp. Regeringen anser att Vattenfall ska vara ledande i denna omställning.

Den europeiska energimarknaden är fortsatt stadd i snabb förändring, en förändring som påverkar alla konventionella energibolag på marknaden. Elpriserna har sjunkit och ligger nu på låga nivåer och vi ser inga tecken på en återhämtning inom överskådlig tid. Mot den bakgrunden har vi under 2014 fått se påtagliga nedskrivningar av Vattenfalls värde. Vi kan konstatera att Vattenfalls resultat för 2014 slutade på minus 8,3 miljarder kronor, framförallt pga. nedskrivningarna.

Årets resultat innebär dock en förbättring jämfört med 2013. Under 2014 har Vattenfall fortsatt att anpassa verksamheten

till de nya marknadsförutsättningarna. De årliga operativa kostnaderna har reducerats med 13,7 miljarder kronor – 26 procent – sedan 2010, för att möta fallande intäkter. Samtidigt ser vi hur investeringsplanen justeras för att möjliggöra förflyttningen till investeringar i förnybar produktion. Genom saminvesteringar med andra aktörer möjliggörs en snabbare utbyggnad av vindkraft för Vattenfall.

I höstas tillträdde Magnus Hall som ny VD och koncernchef för Vattenfall. De närmsta åren kommer att vara av stor vikt för Vattenfalls framtida ställning på marknaden, för bilden av Vattenfalls varumärke och för Vattenfalls förmåga att skapa långsiktigt värde för skattebetalarna. Det är en omställning som berör hela koncernen och där det är viktigt att alla i Vattenfall känner sig delaktiga. Vi har förståelse för svårigheterna som finns med omställningar och alla ni som arbetar i Vattenfall är viktiga för att detta ska lyckas.

Jag vill i detta sammanhang betona ägarens högt ställda ambitioner vad gäller hållbart företagande. Det råder inget tvivel om att Vattenfall har en särställning bland bolagen med statligt ägande – det är ett av Sveriges största företag och en central del av det statliga ägandet. Det är således av stor betydelse att Vattenfall agerar föredömligt inom området hållbart företagande och i övrigt agerar på ett sätt så att bolaget åtnjuter offentligt förtroende. I detta sammanhang är det värt att nämna de tre strategiska hållbarhetsmålen för bolaget som styrelsen har beslutat om, däribland målet att minska bolagets koldioxidexponering mot 2020. Vi tror att hållbart företagande bidrar till Vattenfalls konkurrenskraft och värdeskapande.

När den nya regeringen tillträdde i oktober förra året såg vi ett behov för staten att bli en mer aktiv ägare till Vattenfall. Detta inom ramen för bolagets uppdrag att generera en marknadsmässig avkastning genom att affärsmässigt bedriva energiverksamhet så att bolaget tillhör ett av de bolag som

leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion. Ett av de viktigaste verktygen för styrningen av bolagen med statligt ägande är rekryteringen av styrelseledamöter till bolagen. Med stöd av den hållbarhetsanalys som Regeringskansliet har gjort har initiativ tagits för att säkerställa att Vattenfalls styrelse har god kompetens inom förnybara energisystem.

Utvecklingen på energimarknaden och även utmaningen att nå bolagets strategiska hållbarhetsmål i en tid av förändring, ställer höga krav på ökad kunskap om energisektorn, teknikförståelse och nytänkande inför omställning. Ägaren har inför årets stämma nominerat två nya ledamöter till Vattenfalls styrelse. Vår förhoppning är att de nya ledamöterna ska bidra till att ytterligare stärka styrelsen i den strategiska positionering som Vattenfall behöver göra för att möta utvecklingen på marknaden.

Regeringen har också sett behovet av en bred samsyn och tydliga och stabila ramvillkor för energipolitiken. Därför tillsattes den 6 mars i år en parlamentariskt sammansatt energikommission. Dess uppdrag är att se över det framtida behovet av energi utifrån aktuell och befintlig forskning, identifiera vilka utmaningar och möjligheter som finns för den framtida energiförsörjningen, och ta fram underlag till en bred politisk överenskommelse om den långsiktiga energipolitiken. Regeringens ingång i dessa samtal är att kärnkraften ska ersättas med förnybar energi och energieffektivisering och att Sverige på sikt ska ha 100 procent förnybar energi. Energikommissionens arbete ska redovisas den 1 januari 2017. Det pågår även ett arbete med att utveckla ett klimatpolitiskt ramverk med nya klimatmål, och en strategi för att nå dessa.

Vi kan i detta sammanhang konstatera att Vattenfall har fryst sitt tidigare arbete med att utreda ersättningsreaktorer i Sverige. Det är positivt att Vattenfall har beslutat att invänta de långsiktiga spelreglerna för energisektorn som Energikommissionens arbete ska resultera i.

Tyskland befinner sig nu i en omfattande omställning av sitt energisystem till en högre andel förnybar produktion, vilket naturligtvis är mycket positivt. Bl.a. har det tyska närings- och energidepartementet tagit fram ett förslag i syfte att uppnå ambitionen att reducera den tyska energisektorns koldioxidutsläpp med 22 miljoner ton till år 2020. Detta kan medföra risk och kostnader för Vattenfall, men gör också att förutsättningarna för bolagets verksamhet i Tyskland blir tydligare. Omställningen öppnar möjligheter för Vattenfall och andra bolag att göra ytterligare investeringar i förnybar energi.

Vattenfallkoncernen är i dag hel- eller delägare till fyra brunkolseldade kraftverk i Tyskland, belägna i delstaterna Brandenburg och Sachsen. Koncernen äger även brunkolsgruvorna som förser tre av dessa kraftverk med bränsle. Vattenfalls styrelse beslutade den 29 oktober förra året att utreda olika strategiska alternativ för den tyska brunkolsverksamheten i syfte att skapa en ny hållbar ägarstruktur. Regeringen välkomnar Vattenfalls beslut och kommer att noggrant följa utvecklingen av processen.

Om det blir aktuellt för Vattenfall att genomföra en avyttring som omfattar stora värden, är det styrelsens ansvar att ta initiativ till en s.k. ägarsamordning, som syftar till att nå ett ställningstagande som såväl styrelse som ägare kan ställa sig bakom.

Som jag berörde inledningsvis, genomgår den europeiska energimarknaden nu en stor förändring, som kommer att pågå under överskådlig framtid. Vattenfall är en viktig aktör på marknaden både i Sverige och på kontinenten. Staten kommer fortsatt att vara en aktiv ägare av Vattenfall för att skapa förutsättningar för bolaget att leverera på sitt uppdrag även framöver och därigenom bidra till en miljömässigt hållbar energiförsörjning.

Avslutningsvis vill jag framföra ägarens tack till styrelsen, företagsledningen och personalen för väl genomfört arbete under det gångna verksamhetsåret.

Tack för ordet!